

Patientinformation rörande behandling med botulinumtoxin

Syfte

Syftet med behandlingen är att få en ökad aktivitets- eller delaktighetsförmåga i vardagen eller i övrigt underlätta för omvårdnad utifrån specifikt uppsatta mål. Det kan innebära:

- Förbättrad förflyttningsförmåga.
- Förbättrad sittställning, kunna bibehålla sittposition i rullstol.
- Underlätta påklädning/personlig hygien utförd av patienten själv, närstående eller av personliga assistenter.
- Kunna använda hjälpmedel för egenvård för att upprätthålla rörlighet.
- Förbättrad sömn.
- Ökad förmåga/delaktighet i aktivitet (ex. skriva, greppa, skriva på tangentbord)
- Minskad smärta, spasmer eller risk för trycksår
- Minskad risk för svåra kontrakturer och därmed fördröja eller slippa kirurgi
- Att testa av, om ev. operativa ingrepp kan vara till nytta.

Behandlingsprinciper och verkningsmekanism

Behandlingen kallas ofta muskelblockadbehandling och innebär att man via injektioner av botulinumtoxin i en spastisk muskel, blockerar överaktiviteten/muskelspänningen i den drabbade muskeln. Injektionen verkar lokalt i muskeln genom att blockera det ökade impulsflödet från nerv till muskel.

Förväntad reaktion/effekt

Som vid all injektionsbehandling kan man uppleva lokal smärta, ömhet och blånad över injektionsstället. Effekten kommer successivt, vanligast inom två veckor. Den behandlade muskeln blir mindre spänd och funktionen underlättas. Behandlingen botar inte spasticitet, men ska minska spasticiteten till en nivå som inte är lika begränsande och underlätta träning som är viktig och bör ske under ledning av fysioterapeut och/eller arbetsterapeut. En mer intensiv träning med muskeltöjningar efter behandling förstärker och förlänger effekten av injektionerna. Ortoser kombineras ofta med behandlingen. Behandlingen innebär ingen inskränkning i den dagliga aktiviteten, tvärtom är det en fördel att efter behandlingen vara aktiv.

Utvärdering

Utvärdering av behandlingseffekten är viktig och sker mellan varje behandling utifrån uppsatta mål. Utvärderingen kan ske telefonledes, skriftligt eller vid ett fysiskt besök. Enligt rutin utförs behandling var 3-4e månad under 1 år, därefter utvärderas effekten och beslut tas om fortsatt behandlingsstrategi.

Biverkningar

En övergående svaghet i den behandlade muskeln kan förekomma. Angränsande muskler kan ibland påverkas i liten och övergående utsträckning. I sällsynta fall kan snabbt övergående influensaliknande symtom fås de närmaste dagarna efter behandling. En fullständig lista över möjliga biverkningar finns sammanställda i bipacksedeln, fråga din behandlare om du vill veta mer. Det är också viktigt att man som patient håller reda på när man får behandling, då dessa kan erbjudas av olika kliniker med olika syften och inte ska ges oftare än var tredje månad, oberoende av vilket syfte behandlingen ges. Orsaken till detta är att risken för biverkningar och bildandet av antikroppar ökar med tätare behandling.

Kontakta din läkare och sök omedelbart läkarvård om du utvecklar något av följande symtom: Svårighet att andas, svälja eller tala. Svår allergisk reaktion (nässelutslag, svullnad i ansiktet/svalg, väsande/pipande andning, sväljningskänsla, andfåddhet).

Påminn din behandlare om att få bipacksedeln till läkemedlet.

Huvudprocess	Ansvarig	Processledare	Sida 1 av 1
Dokumenttyp	Dokument-id	Godkänt datum	Version